

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Johannes 15, 12 - 14
Ochtenddienst / middagdienst

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Psalm 23 : 1 - 3**
4. **Lezing van de wet**
5. **Zingen : Psalm 103 : 3 en 4**
6. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
7. **Schriftlezing : Johannes 15 : 1 - 17**
8. **Zingen : Lied 75 : 10, 11 en 12**
9. **Tekst : Johannes 15 : 12 - 14**
10. **Zingen : Psalm 16 : 1 en 3**
11. **Dankzegging en voorbede**
12. **Dienst van de offerande**
13. **Slotzang : Gezang 167 : 1 - 3**

Middagdienst

- 1. Votum**
- 2. Zegengroet**
- 3. Zingen : Psalm 23 : 1 - 3**
- 4. Gebed voor zegen over de opening van Gods Woord**
- 5. Schriftlezing : Johannes 15 : 1 - 17**
- 6. Zingen : Lied 75 : 10, 11 en 12**
- 7. Tekst : Johannes 15 : 12 - 14**
- 8. Zingen : Psalm 16 : 1 en 3**
- 9. Geloofsbelijdenis op de wijs van Gezang 179b (Gezang 4)**
- 10. Dankzegging en voorbede**
- 11. Dienst van de offerande**
- 12. Slotzang : Gezang 167 : 1 - 3 (NG 87)**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Het nieuwe jaar is begonnen. Als het over de gemeente gaat zijn we zijn het oude jaar geëindigd met een breed levend gevoel dat er voor ons het nodige werk ligt. ‘Er moet wat gebeuren is een breed levend gevoel.’ Daarvoor zijn op de gemeentevergadering van 2 december ook de nodige ideeën aangedragen. Toch schuilt er ook iets gevaarlijks in zo’n gevoel. En ik betrapte mezelf daar ook op bij het voorbereiden van deze preek. Want met de preek van vanmorgen hoop ik een aanzet geven voor verdere bezinning op de weg die voor ons ligt. Het gaat in de tekst van vanmorgen namelijk over de opdracht die onze Heer Jezus Christus aan de apostelen heeft gegeven om elkaar lief te hebben. Een opdracht die we best mogen doorvertalen naar iedere christen. Wij hebben de opdracht in de gemeente elkaar lief te hebben. Waarom ik voor deze tekst gekozen heb? Omdat allerlei broeders en zusters aangeven die liefde bij ons te onvoldoende te ervaren. Er zijn overigens ook broeders en zusters die dat nadrukkelijk niet zo ervaren of ervaren hebben. Maar er is ook een aanzienlijk aantal die dat wel ervaart. Dat moet anders. Daar moeten we mee aan het werk. Dat is voor mij wel duidelijk. Maar daar ligt tegelijk het gevaar.

Het gevaar waar ik het al over had en waar ik mezelf op betrapte. Dat we die opdracht zo in de gemeente neerleggen dat het iets drammerigs krijgt. Dat het een heel massieve opdracht wordt. En dan zullen we ons doel alleen maar voorbij schieten. En we moeten ervoor oppassen dat we ons al te sterk laten leiden door het gevoel: ‘Nu moet er iets gebeuren’. Want er kan hier alleen wat goeds mee gebeuren, als we beginnen met niets te doen. In de kerk moeten we altijd werken vanuit het diepe besef dat het waar is wat onze Heer zegt in Johannes 15 vers 5. ‘Ik ben de wijnstok en jullie zijn de ranken. Als iemand in Mij blijft en Ik in hem, zal hij veel vrucht dragen. Maar zonder Mij kun je niets doen.’ Zonder de Here Jezus Christus kunnen we niets. We zullen alleen maar wat kunnen als we van Hem zegen en kracht verwachten. En naar de tekst van vanmorgen vertaald betekent dat, dat we alleen maar elkaar lief zullen kunnen hebben, als we ons door Christus geliefd weten. Vanuit onszelf kunnen we niets. Want wij hebben van onszelf geen bron van liefde waaruit we maar kunnen putten en putten. Die bron droogt snel op. Al gauw ontstaat een gevoel dat je meer liefde moet geven dan je terug krijgt. Dat hou je een tijdje vol. Maar niet heel lang. De echte doorzetters houden het mis-

schien wat langer vol, maar dan krijgt het vaak iets verbetens en drammerigs. En dat is het feitelijk ook geen echte liefde meer. Hoe kun je dat nu voorkomen? Dat kun je alleen maar voorkomen door je bron van liefde voortdurend te laten vullen door de liefde van Christus. Als we niet beginnen en telkens weer terugkeren tot de liefde van Christus en ons allereerst door Hem geliefd weten, dan zal ieder streven in de gemeente om te werken aan de onderlinge band van de liefde zijn doel niet bereiken. Het gevaar is groot dat je zelfs het tegenovergestelde zult bereiken. Namelijk dat we gaan kijken of iedereen wel hard genoeg mee doet en doet iemand dat niet in onze ogen dat we hem of haar zullen verstoten. Dan zal ons streven naar liefde uitmonden in een sfeer waarin we elkaar telkens weer de maat nemen. En dan raken we alleen maar verder van huis.

We hoeven ons er ook helemaal niet voor te schamen dat we liefde nodig hebben om zelf lief te kunnen hebben. De Here Jezus verwijst naar de liefde die Hij op zijn beurt van zijn Vader heeft ontvangen. Vers 9. 'Ik heb jullie liefgehad, zoals de Vader Mij heeft liefgehad.' De liefde die de Here Jezus van zijn Vader ontving, was voor Hem bron van vreugde en inspiratie om ons lief te hebben.' De Vader omringt zijn Zoon met liefde en onze Heer Jezus Christus vindt er zijn vreugde in om u en mij met liefde te omringen.

En met liefde jongens en meisjes is er iets bijzonders aan de hand. Als je bijvoorbeeld je rol pepermunt doorgeeft in de rij, zodat anderen daar ook van kunnen genieten, dan blijven er voor jou minder snoepjes over. Als ik tien euromunten heb en geef een paar mensen zo'n munt, dan hou ik er zelf minder over. Maar met de liefde is het als met het vlammetje van deze kaars. Want, jongens en meisjes, hoe zit dat? Als ik dit vlammetje gebruik om die kaars aan te steken, wordt dit vlammetje dan minder? En als ik dan dit vlammetje gebruik om deze kaars aan te steken, wordt dit vlammetje dan minder? Nee. Ik begon met één vlammetje en nu zijn er drie. En dat eerste vlammetje is er niets minder van geworden. Zo is het met de liefde ook. Liefde wordt niet minder als je ervan weg geeft. Ja, het is met de liefde zelfs nog mooier, dan ik met deze kaarsen kan laten zien. Als je je liefde mag doorgeven en je mag zien dat die liefde wordt beantwoord, dan voel je de liefde bij jezelf alleen maar meer worden. Want die ander aan wie jij je liefde gaf, geeft jou liefde terug. Dus door weg te geven ben je rijker geworden dan je was. Dat is nog een uniek. Dat is nog een super. Dat is wat de Here wil.

En de Here wil dat niet pas sinds korte tijd. Hij wilde dit al vanaf het moment dat Hij besloot om de mens te scheppen. Hij wilde een feest van liefde hier op aarde hebben. Liefde tussen de mens en Zichzelf en tussen de mensen onderling. En als de Here Jezus aan het einde van zijn leven is gekomen en met de apostelen het laatste Avondmaal gebruikt dan hoeft het niemand te verbazen dat de Here Jezus ze deze opdracht geeft: 'Mijn gebod is dat jullie elkaar liefhebben.'

Maar voordat we naar die woorden kijken, wil ik toch nog heel even naar die zin ervoor gaan. Want misschien voelt u wel wat weerstand opkomen als het woord 'gebod' wordt gebruikt. Want een gebod betekent dat je wat 'moet'. Dat een ander zich met jouw leven bemoeit en daar eisen aan stelt. Maar let er dan eens op wat de Here Jezus daarvoor in vers 11 heeft gezegd. 'Dit zeg Ik tegen jullie om je mijn vreugde te geven, dan zal je vreugde volkomen zijn.' De Here Christus geeft ons dit gebod om onze vreugde helemaal vol te maken. En Hij weet waar Hij over praat. Want wat Hij van ons vraagt, heeft Hij zelf ook gedaan. Want Hij heeft Zich aan de geboden van zijn Vader gehouden. Zo bleef Hij in de liefde van zijn Vader. En je blijft in Christus liefde als je je aan zijn geboden houdt.

En dan is dit het gebod van de Here Jezus Christus: dat wij elkaar liefhebben. Dat is in de eerste plaats een gebod van de Here voor de apostelen geweest. Maar er is geen enkele reden om niet te zeggen dat dit niet voor ons zou gelden. Want wat de Here Jezus hier zegt, heeft Hij heel in het algemeen ook tegen zijn hele kerk gezegd, toen Hij de bekende samenvatting van de wet gaf.

Wij moeten elkaar liefhebben. Alleen zegt de Here nu niet als uzelf. Hij zegt: 'Jullie moeten elkaar liefhebben, zoals Ik jullie heb liefgehad.' Elkaar liefhebben, zoals Christus ons heeft liefgehad. Dat is nogal wat. En dat lijkt zo hoog gegrepen, dat we het gevaar zouden lopen om het dan maar als een onmogelijke opdracht naast ons neer te leggen. Zo van, dit staat zo buiten de werkelijkheid dat ik er maar niet eens aan begin. Maar de Here Jezus Christus staat niet buiten de werkelijkheid. Ook al weet Hij hoe de mens is, toch geeft Hij ons dit gebod.

En om er maar geen misverstand over te laten bestaan, wat dat inhoudt, voegt Hij eraan toe. 'Er is geen grotere liefde dan je leven te geven voor je vrienden.' Dit is geen algemene uitdrukking van heldenmoed, maar feitelijk een aankondiging van zijn lijden. De Here Jezus maakt hier duidelijk dat zijn vrijwillige zelfopoffering een vriendendienst is.

Hiermee bewijst Hij zijn liefdevolle inzet voor de zijnen. Een inzet met hart en ziel. Johannes schrijft later in zijn eerste brief: 'Hieraan hebben we de liefde leren kennen, dat Christus zijn leven voor ons heeft ingezet; - en dan vervolgt Johannes – ook wij behoren dus ons leven in te zetten voor onze broeders.'

Christus zet geeft zijn leven voor zijn vrienden. En wie zijn Zijn vrienden? Dat zegt de Here in vers 14: 'Jullie zijn mijn vrienden als je doet wat Ik zeg.' En dat is niet zo vreemd als we alles overzien. De Here Jezus heeft als vriend alles voor u en mij over, zodat wij niet langer slaven zijn van de zonden, maar weer in liefde met God en onze naaste kunnen leven. Zoals God het vanaf het begin bedoeld had. Maar als je dan zegt: 'Dat is aardig, maar ik heb geen zin om in liefde te lezen', dan verwerp je alles waar Christus voor staat. Dan verwerp je het belangrijkste in zijn leven en dan verwerp je ook Hem. Het is zoals Johannes het schrijft in 1 Joh. 4:20 'Als iemand zegt: 'Ik heb God lief,' maar hij haat zijn broeder of zuster, is hij een leugenaar.

Als je een vriend van Christus bent, kunt je niet volharden in boosheid tegen je naaste. Dan kun je daar geen vrede mee hebben. Mensen kunnen je verschrikkelijke dingen aandoen, waardoor het heel begrijpelijk is dat gevoelens van haat in je opkomen. Maar als je een vriend van Christus bent, strijdt je daar tegen en wil je van deze gevoelens af. En gelukkig zijn het niet hele volksstammen die ons het leven zuur maken. Niet in de wereld en ook niet in de kerk. Dus moeten we niet op grond van uitzonderingen proberen het gebod van de Here Jezus te ontkrachten. Maar we moeten zijn gebod serieus nemen. Niet met tegenzin. Niet alsof Christus iets verschrikkelijks van ons vraagt. Wat Hij van ons vraagt is toch het mooiste wat er is. Het is toch datgene waar we allemaal naar verlangen. In de wereld, maar zeker in de kerk. Het gevoel geliefd te zijn en gewaardeerd te worden. Het gevoel veilig en geborgen te zijn.

En broeders en zusters, daar zijn we in de gemeente met elkaar verantwoordelijk voor. Niemand kan of mag zich daaraan onttrekken. En nu begrijp ik best dat dat niet eenvoudig is. Als je een tijd deel uitmaakt van een gemeente, ben je ongetwijfeld geregeld te leurgesteld en gekwetst. Zul je je geregeld niet begrepen hebben gevoeld. En ik mag nu al een jaar of acht deel uit maken van de gemeente en ben in die tijd heel wat beschadigde broeders en zusters tegen gekomen. Waarbij sommige broeders en zusters zodanig beschadigd zijn, dat ze in hun schulp zijn gekropen. Hoe begrijpelijk dat misschien ook is, toch is dat niet de manier. Ik beseft dat ik gemakkelijk praten heb. Ik kan me niet de

luxue veroorloven om me terug te trekken. Hoewel ik dat best wel eens zou willen. Maar dan kan ik mijn ambt niet meer vervullen. En dat heeft me wel geleerd dat het het beste is om toch iedere keer maar weer gewoon op pad te gaan. Want wie zich terugtrekt maakt zijn eigen waarheid waar. De waarheid dat de gemeente je niet ziet staan en niet in je geïnteresseerd is. En misschien zal nu iemand willen zeggen: 'Nou, ik heb me er wel eens overheen gezet en me weer gegeven, maar toen stootte ik toch weer mijn neus.' Maar dan zou ik u willen zeggen: 'Maar wat had u dan gedacht? Dat uw broeders en zusters nu in één keer veranderd zijn. Dat die broeder die met weinig tact gezegend is, nu plotseling de meest tactvolle broeder is?'. Zo snel gaat de wedergeboorte in de meeste gevallen niet. Maar uiteindelijk gaat het daar niet om. Hoe begrijpelijk al deze gedachtesgangen ook zijn. De Here Jezus zegt ons gewoon dat we elkaar moeten liefhebben. Elkaar moeten liefhebben, zoals Hij ons heeft liefgehad. En de Here Jezus Christus heeft zich ook niet laten weerhouden. Hoe vaak is Hij niet teleurgesteld door mensen? Hoe vaak waren de mensen alleen maar geïnteresseerd in zijn wonderen, maar niet in Hemzelf. Hoe vaak werd Hij niet geconfronteerd met het feit dat Hij naar de aarde was gekomen om door zijn lijden en dood mensen van de eeuwige ondergang te redden, maar mensen helemaal niet op een dergelijke redding zaten te wachten? Toch is Hij niet terug gegaan naar de hemel. Wat naar de mens gesproken totaal logisch was geweest.

De Here heeft ons niet gezegd dat zijn gebod eenvoudig en licht is. Maar de Here heeft ons uitgekozen om zijn vrienden te zijn. En Hij heeft zijn vriendschap op een onnavolgbare wijze bewezen. Hij heeft in liefde voor ons zijn leven gegeven. En in zijn liefde voor ons, mogen we met Hem opstaan tot een nieuw leven. Pleit Hij elke dag opnieuw voor ons bij zijn Vader in de hemel. In zijn liefde voor ons beschermt en verzorgt Hij ons vanuit de hemel. In zijn liefde voor ons zendt Hij zijn Heilige Geest om ons te helpen in allerlei opzichten.

En uit die liefde van Christus moet u dus telkens weer de kracht halen om toch weer uw naaste met liefde tegemoet te treden. Niet omdat die naaste uw liefde altijd op waarde schat, maar omdat Christus uw liefde altijd op waarde schat. Als Hij u in uw liefde bezig ziet, ziet Hij een vriend die zijn geloof in de liefde deelt en die samen met Hem vecht voor een nieuwe wereld. Zijn nieuwe wereld. En hoewel u er zich niet van afhan-

kelijk moet maken, zult u ook zeer geregeld meemaken broeders en zusters uw liefde wel op waarde weten te schatten.

Als we zo gedragen door de liefde van Christus elkaar liefde willen bewijzen, dan zullen allerlei zonden waardoor we elkaar nu soms het leven zo moeilijk maken, naar de achtergrond gedrongen worden. Zonden van geroddel. Zonden van onverschilligheid. Zonden van onverdraagzaamheid. Zonden van lichtvaardig oordelen. Zonden van slecht luisteren en onbegrip. En zullen we meer begrip, meer geduld, meer warmte, meer ruimte, kortom meer liefde van elkaar ervaren. En ons hiervoor inzetten is dus geen vrijblijvend verzoek van onze Heer Jezus Christus, maar het is het gebod van Christus. Van Hem die ons zijn vrienden noemt en die zijn vriendschap bewezen heeft door in liefde zijn leven voor ons te geven.

Amen